

Branchevereniging ICT~Office luidt de noodklok

'Softwareproducenten moeten we koesteren en beschermen'

Nederland stelt iets voor als producent van software, maar het lijkt erop dat we dat niet willen weten. Het Centraal Plan Bureau vindt zelfs dat we geen software moeten maken, maar in het buitenland moeten kopen. Raar, want de softwaresector is sinds jaar en dag dé motor voor onze economie. Dé kraamkamer van kennisintensieve exportproducten, waarmee ons land zich bovengemiddeld onderscheidt op de wereldmarkt. Een kraamkamer waarin dagelijks zo'n veertienhonderd bedrijven en ruim dertigduizend medewerkers actief zijn. "Softwareproducenten zijn de motor van alle innovatie", zegt Sylvia Roelofs, directeur van branchevereniging ICT-Office. "Die moeten we koesteren en beschermen."

Het koesteren en beschermen van softwareproducenten verdient volgens Sylvia nu meer dan ooit de aandacht. Want er is een nieuwe storm op komst. Staats-secretaris Heemskerk pleit in zijn actieplan 'Nederland Open in Verbinding' bij gelijke geschiktheid voor de keuze van open source software. Publieke instellingen die vanaf januari 2009 niet voor open source kiezen moeten dit specifiek in hun beleidsstrategie beargumenteren. De semi-publieke instellingen zijn in 2010 aan de beurt. "Dit is niet de oplossing", waarschuwt Sylvia. "Open source wordt tot een soort van evangelie verheven, en dat is vragen om problemen."

Dominantie

Sylvia benadrukt zeker niet tegen open source software te zijn, maar stelt dat de behoefte van de klant volledig achterblijft bij het uitbannen van gesloten softwarepakketten. "De klant wil gewoon een oplossing voor zijn probleem, het liefst niet té technisch. Vanuit de gemeentemarkt horen wij geluiden dat niet iedereen zit te wachten op open source software. Want dit betekent zelf aan de slag gaan met software en het vraagt nogal wat om dat in te passen in de gemeentelijke organisatie. Ook lijkt men soms te vergeten dat een open source licentie niet alleen lusten geeft, maar ook lasten. Zo moeten soms eigen aanpassingen worden prijsgegeven aan de buitenwereld. Dat is vaak niet wenselijk."

De directeur vervolgt: "Economische zaken heeft geen weet wat zij met haar actieplan aan schade berokkent, zowel aan de gebruikers- als de leverancierskant. Ik heb het idee dat de strikte keuze voor open source software vooral emotionele gronden heeft: de dominantie van Microsoft moet verminderen."

Ondergeschoven kindje

Het ontwikkelen en in de markt zetten van productsoftware is een vak apart. Dat weten de bedrijven die actief zijn in de Software~VOC, het netwerk van 260 softwarebedrijven binnen ICT~Office, maar al te goed. Daarom wisselen ze onderling ervaringen uit en delen ze kennis, daar waar het handig is. Ook hebben ze korte lijnen met de wetenschap en bepalen ze mee de onderzoeksagenda voor verdere

innovaties in productsoftwareontwikkeling. “Dat moet ook wel”, weet Sylvia. “Want de softwareproducent loopt simpelweg veel risico. Ze zijn voortdurend bezig met research & development en willen dat hun investeringen hierin voldoende rendement opleveren.”

Volgens Sylvia is de softwareproducent daarmee tevens dé motor voor alle bedrijfssectoren in Nederland. Als voorbeeld noemt ze een softwarebedrijf dat zich bezighoudt met watermanagement en met geavanceerde software toekomstige overstromingen in beeld brengt. Of een bedrijf dat productsoftware ontwikkelt voor een effectievere manier van transport en daarmee ook een positieve invloed heeft op het milieu.

“Maar toch is de softwarebranche nog steeds een ondergeschoven kindje”, zegt ze een tikkeltje geïrriteerd. “Het CBS brengt bijvoorbeeld wel allerlei cijfers over de omvang en betekenis van dweilen en stofdoeken naar buiten, maar laat dit voor software achterwege. Waarom? Als je naar de cijfers kijkt, kun je niet anders dan concluderen dat de softwareproducent een grote waarde voor onze maatschappij vertegenwoordigt. De sector productsoftware is goed voor 1,7 miljard export. Daarmee overstijgt de export van software zelfs de import.”

Belang

De bedrijven binnen de Software~VOC en ICT~Office als geheel, werken daarom hard aan het uitdragen van het belang van ICT als innovatiemotor. De focus om andere sectoren te helpen, is de belangrijkste drijfveer. Hiervoor zijn vijf hoofdprogramma's in het leven geroepen.

Binnen het eerste programma, de InnovatieSalon, staat het bevorderen van de samenwerking tussen ICT-ondernemingen, bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid in regionale clusters centraal.

Een mooi voorbeeld hiervan vormt het 'Meldkamerproject'. Dit is geïnspireerd door het feit dat allerlei verschillende systemen van brandweer, politie en ziekenhuis niet aan elkaar gekoppeld zijn. Dit moet anders. Maar hoe? Een projectgroep, die enerzijds bestaat uit vertegenwoordigers van de brandweer, politie, ziekenhuis, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de regio Amsterdam en anderzijds uit de commissaris van de Koningin Noord-Holland, de Raad voor de Multi-disciplinaire Informatievoorziening (MIV)* en een vijftal ICT-leveranciers (waaronder Centric) stak de koppen bij elkaar.

Belangrijk item binnen de projectgroep vormt het netcentrisch denken, waarbij men kijkt hoe het automatiseringssysteem het best kan worden ingericht, zodat snel gehandeld kan worden als er acute vraag naar hulpverlening is. De projectgroep inventariseert hoe zij alle verschillende informatiestromen het best op de meldkamer kan inrichten. Klant en leverancier bepalen dus zelf de route. “Een mooi traject”, vindt Sylvia. “Je ziet een mooie shift in denken van aanbodgericht naar vraaggericht. Vroeger bepaalde de leverancier, nu verloopt het ontwikkeltraject in samenspraak met de klant en belangpartijen.”

Softe geurtje

Het tweede programma is gericht op het verbeteren van de samenwerking tussen de ICT-industrie en de overheid. Sylvia legt uit: “Bij het uitzetten van aanbestedingen ontstaat vanuit de overheid soms een bepaalde vorm van wantrouwen naar de leverancier. Logisch, want de overheidsdienst is vaak bang om fouten te maken. Er ontstaat een verkrampde situatie. Daar komt bij dat de overheid vanuit haar bureaustoel eerst een set van eisen opstelt, en pas daarna met de leverancier in aanraking komt. Veel te laat natuurlijk.”

Daarom is door ICT~Office de ICT~Haal-baarheidstoets in het leven geroepen. Dit is een advies dat in een vroegtijdig stadium aangeeft of een gewenst ICT-project een succes kan worden. Een aantal ICT-bedrijven gaat voor het uitzetten van een aanbesteding met de vragende overheidsorganisatie om tafel. Samen kijken ze of een project innovatief genoeg is, of er beren op de weg zijn, of er voldoende MKB-bedrijven bij betrokken zijn, et cetera. Na twee weken rolt het advies eruit.

In het derde programma staat maatschappelijk verantwoord ondernemen centraal. “Hier willen we het *softe geurtje* vanaf halen”, zegt Sylvia. “We mogen best roepen dat ICT op dit vlak gewoon pure business is. De sector zorgt voor kostenbesparing en CO²-reductie. Kortom, ook winst voor de maatschappij.”

Gateway to Europe

Dan het vierde programma: de ICT-arbeidsmarkt. De achilleshiel van de sector, omdat bedrijven dringend verlegen zitten om arbeidskrachten. Het tekort kan zelfs oplopen tot 12.000 in 2012! Daarom lanceert ICT~Office dit najaar een actieprogramma. “Doel is het toch nog wat ‘nerderige imago’ eraf te halen”, vertelt Sylvia. “De arbeidskracht van nu moet op de hoogte zijn van zowel bedrijfskundige- als organisatievraagstukken. Bovendien moet hij of zij over goede sociale vaardigheden beschikken om een optimale relatie met de klant aan te gaan. Allesbehalve een nerd dus.”

Het vijfde programma, het World Congress On IT, laat ten slotte zien dat we er momenteel met de IT-sector goed voorstaan. Dit tweejaarlijkse evenement komt in 2010 naar onze hoofdstad. “We willen aan de wereld laten zien wat wij op het gebied van ICT allemaal kunnen”, zegt Sylvia. “Niet voor niets is Nederland ook wel de Gateway to Europe. We hebben de sterkste ICT-infrastructuur en we beschikken over goed opgeleide mensen. Het congres moet een showcase worden van wat onze softwareproducenten in Nederland aan innovatieve toepassingen ontwikkelen.”